

Símun Absalonsen, grannskoðari:

Dyggur smeitur fyri samfelagið venda vit ali- vinnunni bakið

Føroyska alivinnuna er ein nógv sunnari vinna, enn tey flestu geva sær fer um. Huga vit bert um arbeidsplassini í alivinnuni og hjávinnumi í hesi arbeidssloystið, so fær tað almenna ikki so fáar skattainntøkum umframt spardar almannaveitingar skrivar Símun Absalonsen, grannskoðari í blaðnum "Alarin", sum júst er útkomið.

Hann vísir á, at fyri fáum árum síðani var eingin trupulleiki at fáa ovurhonds stór lán til innflutningsfremjandi iðløgur. Í dag hava vit eina útflutningsvinnu, sum tað almenna ikki hevur megnað at skapt ein figgjar-karm til - og hetta kann koma at steðga menningini av eini annars lønandi útflutningsvinnu, og tað kemur loksins at kosta samfelagnum dyrt skrivar Símun Absalonsen í síni áhugaverdu grein.

Tað verður sagt, at fimta hvør útflutningskrona stavar frá alivinnuni. Mangur hevur undrast á, at alivinnan so skjótt kundi eiga ein so stóran part av útflutningsvirðinum. Men ikki kann sigast, at henda livsneyðuga útflutningsvinna hevur fingið rimiligar somdir frá myndugleikum.

Fyrsta útspælið úr Tinganesi tá alingin av álvara tók seg upp varð: «Fleiri og smá brúk, framum fá og stór!» óvist er um slíkir politikarar kenna til fyrbrigdi sum »stórdriftsfyrirminni». Ein sannroynd er tað undir øllum umstøðum, at smábrúk hava størri útreiðslur pr. vektein enn stórri brúk, so neyvan nakar er so bláoygdur at hann trýr, at rokningin fyri henda meirkostnað kann sendast víðari til keyparan. Tað ber ikki til at koma við einum politiskum útspæli, sum mear stóð undan kappingarferinum og samstundis postuleran, at vinnan skal hvíla í sær sjálvari.

Alivinnan mjólkikúgv hjá landskassanum!

Føroyski alarin rindar í dag nógv í óbeinleidis skatti, sum alarar í grannalondum okkara, við moms-skipan og lágum

orkugjaldi, sleppa undan at gjalda. Alingin her á landi er sostatt ein mjólkikúgv hjá landskassanu, hvat óbeinleidis skatti viðvikur. Ávintýrið um honuna við gulleggum kann skjótt gerast aktuelt.

Í dag verður nógv tosað um at lata ráverustudning í samband við keyp av 3. lands rávøru til føroysk flakavirki. Hesin jattaði studningur kann í roynd og veru samanberast við ein tollsats, sum er negativur. Men samstundis er tollurin á eitt nú alifóður 6%. Tað má mestast at vera ein inkonsekventur og lógin politikkur, at lata eina útflutningsvinnu fáa studning til sínar framleiðslufaktorar, samstundis sum ein onnur útflutningsvinna skal rinda toll av sínum framleiðslufaktorum. Í roynd og veru fær alivinnan ikki loyvi at hvíla í sær sjálvari, men verður revsað, samanborið við onnur lond, har tað almenna letur iðløgustudning og útflutningsstudning.

Slaktineyt og heilagar kýr

Frá landbúnaðinum kenna vit fyrbrigdi sum slaktineyt og mjólkineyt, men í ávisum londum finnast eisini heilag neyt. Tey heilagu neytini í Indiu hava

eitt negativt nyttuvirði fyri búskapin í landinum. Avskeplaða studnings-skipanin í føroysku fiskivinnuni minnir mangan um búskaparlig sjálmorðssubidiir. Tað verður rópt upp um, at veiðutrýstið er ov hart, men samstundis er studnings-skipanin ein torpedo uppundir veiðutrýstið. Skil tað, hvør ið skilja vil.

Samanborið við okkara heimligu »heilagu kýr» so er alivinnan, hóast stórar trupulleikar, ein nógv sunnari vinna, enn tey flestu geva sær far um. Huga vit bert um arbeidsplassini og hjávinnumi og arbeidssloystið, so fær tað almenna ikki so fáar skattainntøkum umframt spardar almannaveitingar. Hjóvinnan telur eisini

Símun Absalonsen er sannførdur um, at alivinnuni er lív lagað bera vit okkum rætt at. Hon hevur sum er sera stóran búskaparligan týdning og kann fáa enn størri týdning bera vit okkum rætt at

kúgv inn í føroyska vinnulívið, at vit í staðin bert fáa eina slaktikúgv.

Góðar umstøður, men vánalig skipan

Samanumtikið kann sigast, at umstøðurnar at ala her á landi eru betri enn í grannalondum okkara, tá mett verður um fyriminir og vansar. Bert hetta átti at gjørt alingina meira kappingarføra og harvið lønandi, um tann rætti politikkurin verður stungin út í kortið. Men alivinnan er kapitaltung og størsti meinbogi fyri menningina av hesi vinnu er figgingin. Fyri fáum árum síðan var eingin trupulleiki her á landi at fáa ovurhonds stór lán til innflutningsfremjandi iðløgur. Í dag hava vit eina

útflutningsvinnu, sum tað almenna ikki hevur megnað at skapt ein figgjar-karm til. Hetta kann koma at steðga menningini av eini annars lønandi útflutningsvinnu, og tað kemur loksins at kosta samfelagnum dyrt.

Eitt avkast til almenna húsarhaldið (arbeidsplass) frá einari sunnari vinnu, er jú dreymurin hjá flestøllum londum. Men í Føroyum verður hetta við núverandi gongd neyvan meira enn ein hvorvisjón hvat alivinnuni viðvikur, tí við neytahaldinum er tað jú soleiðis, at tú kanst mjólka eina kúgv fleiri ferðir, men tú skjýtur hana bert einaferð.

Símun Absalonsen
grannskoðari

BINGO HØVUÐSVINNINGUR:

Dreingja-/Gentusúkkla

Black Hawk — Explorer ella onnur, ið hóska vinnandi gentuni/dreinginum.

BH- og Expl.-dømi:
2", 2 felgubremsur
og 6 gear.

JOHN W. THOMSEN
Box 10 - 700 Klaksvík - Tlf. 55858 & 55256